

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedelkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nov. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne oziira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Volilci II. mestnega volilskega razreda!

V sredo, dne 18. t. m., kliče Vas vaša občinska in narodna dolžnost na volišče. V dveh volilnih razredih, v IV. in III. so naši volilci sijajno dokazali, da umevajo v polni meri te svoje dolžnosti. Posnemajte jih tudi Vi in oddajte v sredo, dne 18. t. m., vsi do zadnjega svoje glasove slovenskim narodnim kandidatom, ki so:

I. volilni okraj (Sv. Vid):

Makso Cottič pok. Josipa, urednik, **Filip Ivanišević od Josipa**, trgovec, **Dr. Edvard Slavik**, odvetnik.

II. volilni okraj (Staro mesto):

Filip Ivanišević od Josipa, trgovec,

III. volilni okraj (Novo mesto):

Matko Mandić pok. Malka, urednik, **Jernej Pinter pok. Jerneja**, bančni uradnik,

Dr. Otakar Rybář, odvetnik, **Dr. Edvard Slavik**, odvetnik.

IV. volilni okraj (Nova mitnica s skorkljo):

Srečko Bartelj od Josipa, trgovski prokurist,

Dr. Ferdinand Černe, odvetnik, **Žan Kravos pok. Josipa**, zasebni uradnik,

Dr. Otakar Rybář, odvetnik.

V. volilni okraj (Stara mitnica s Kjadinom):

Žan Kohnik pok. Benedikta, uradnik drž. železnice,

Dr. Edvard Slavik, odvetnik, **Dr. Josip Wilfan**, odvetnik.

VI. volilni okraj (Sv. Jakob):

Dr. Josip Wilfan, odvetnik.

Politično društvo „Edinost“.

Volilci III. mestnega volilskega razreda.

v VI. volilnem okraju (pri Sv. Jakobu).

Po temeljitem preudarku in v zamislu sklepa, storjenega na včerajšnjem volilskem shodu, poziva Vas podpisani odbor, da na jutrišnji ožji volitvi glasujete za socialno-demokratskega kandidata.

Največji, ako ne edini, resnični

PODLISTEK.

Izobčenka.

Kriminalni roman.

Iz angleščine prevel Ivan Dolenc.

Priskočila je še pravočasno, da je preprečila, da se ni zgrudil na tla, in ga je dvignila z očetovo pomočjo na divan. Njegove blede ustnice in toge poteze so kazale le predobro, da njegova omedlevica ni trajala dolgo.

— Samo nekoliko izmučen — je rekel. Vaše besede, gospod Pudd, in doživljaji zadnjih dni mi bodo v pouk za vse moje življenje.

Ignacij Pudd je pohitel ven. Nekaj minut pozneje se je povrnil s sukno in klobukom.

— Tu je sukna — je rekel — ukra del sem jo; nekega delavca last je. Imel vas bodo za delavca, če se pametno vedete.

Ko se je oblekel, mu je izročil mr. Pudd znatno svoto denarja.

— Več ne moreva storiti za vas. Prikimal je z glavo in je napravil kretanje, kakor da bi hotel Marion podati roko. Ona pa je ostala nepremična, in on se je hitro umeknil.

— Ali pa ste prepričani, da ste na

politični uspeh, katerega lahko zasledujete in dosežete pri tej ožji volitvi, je ravno ta, da uveljavite svoje opozicijsko stališče proti laško-liberalni večini.

Vsak drugi uspeh, katerega bi lahko zasledovali z drugačnim glasovanjem, bi bil predrago plačan z okrepitevijo gospodovalne, itak premočne večine in z oslavitvijo opozicijske manjšine.

Ne oddajajte praznih glasovnic, marveč glasujte za socialno-demokratskega kandidata, ker le na ta način je gotovo, da se prepreči našemu opozicijskemu stališču najbolj škodljivi uspeh jutrišnje ožje volitve.

Trst, 16. junija 1913.

ODBOR

pol. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Bolgarska hoče le pogojno demobilizirati.

SOFIJA 16. (Izv.) V kompetentnih krogih izjavljajo, da je bolgarska vlada danes odgovorila na znani srbsko-grški predlog glede tričetrtinske demobilizacije zavezniških armad. Bolgarska vlada izjavlja v noti, da je takoj pripravljena sprejeti demobilizacijski predlog, a le pod pogojem, če Srbi in Grki privolijo, da se v vseh spornih krajih ustanovi kondominij.

Pašić demisioniral.

BELGRAD 16. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić je podal včeraj svojo demisijo. Tukašnji politični krogi sicer izjavljajo, da je vest preuranjena, vendar pa je nihče ne dementira.

BELGRAD 16. (Izv.) Po odgovoru bolgarskega kralja Ferdinanda na carjevo brzojavko, je sklenil srbski kabinet podati svojo demisijo, a Pašić je končno na izrecno željo kralja svojo prošnjo umaknil. V slučaju, če pa bi se vendarle izkazala potreba, da odstopi sedanji kabinet, prevzame ministrsko predsedstvo sedanji notranji minister Protić, zunanje ministrstvo pa Nikolić.

BELGRAD 16. (Kor.) Vesti o demisiji Pašićevega kabineta se vzdržujejo. Vladni in skupščinski krogi izjavljajo, da je ministrski predsednik Pašić kralju včeraj ustmeno razložil nezogibnost demisije. Motivacija za demisijo je bila sestavljena na včerajšnji seji ministrskega sveta in izročena danes kralju.

BELGRAD 16. (Kor.) Pašić je umaknil svojo demisijo.

Misija generala Paprikova.

SOFIJA 16. (Izv.) „Večerna Pošta“ poroča, da je vlada odposlala generala Papri-

kova v Petrograd z misijo, da zastopa tamkaj bolgarsko stališče v vprašanju razsodišča.

Sestanek zavezniških ministrskih predsednikov.

BELGRAD 16. Uradno povabilo ruske vlade na skorajšnji sestanek ministrskih predsednikov vseh štirih zavezniških držav, ki se bo vršil v Petrogradu, so vzel v Belgradu z zadovoljstvom na znanje.

SOFIJA 16. (Izv.) Na petrogradski konferenci vseh štirih balkanskih mladoletnih predsednikov, za katero je Sazonov že poslal povabila, bo Bolgarsko zastopal dr. Danev, ki bo imel s seboj tudi mnogo strokovnih referentov. Selam bo predsedoval ruski zunanji minister Sazonov. Rezultati konference bodo predloženi carju, ki bo s pomočjo strokovnjakov natančno pregledal ves material in nato izrekel svojo razsodbo. Carjeva razsodba bo čisto osebna in nikakor krita po ruski vladi.

Pariška finančna konferenca.

PARIZ 16. (Izv.) Z današnjim dnem je pariška finančna konferenca zopet začela s svojim delom. Na konferenci se bo zlasti hud boj razvil glede vprašanja orijentskih železnic, ki vežejo Solun in Carigrad s centralno Evropo. Kakor znano, je imela Avstrija svoječasno na teh progah posebne privilegije, katere zahteva tudi sedaj. Srbija in Grška se trudita, da dobita te železnice v svoje roke in zahtevata, naj se anulirajo avstrijski privilegiji. Avstrija je Bolgarski že dovolila, da odkupi akcije, odločno pa se upira tozadevno srbskim in grškim zahtevam, dočim tripleta odločno podpira srbske in grške načrte.

PARIZ 16. (Kor.) Mednarodna finančna komisija je sprejela danes osnutek o poslovnem redu. Zlasti je odobrila soglasno člen II., ki določa, da morajo biti sklepi soglasni z glasovi zastopanih držav. Avstrijski in italijanski delegat sta si pa vendar pridržala še končno privoljenje svojih vlad. Nemški delegati so to točko sicer sprejeli brez pri zika, odklonili pa so odgovornost za težkoče, ki bi lahko nastale iz tega, če bi bilo kako vprašanje sprejeto le z večino. Delegati balkanskih držav so specijalno naglašali potrebo, da se ta točka v najkrajšem času sprejme s splošnim in popolnim privoljenjem. Na prihodnji seji, ki se bo vršila v ponedeljek, pade definitivna odločitev. Posamezni komiteji so že konstituirani.

Upori v bolgarski armadi.

SLFIJA 16. (Kor.) „Agence telegraphique bulgare“ poroča: Vesti inozemskih listov, ki govore, da so se bolgarski vojaki že ponovno uprli, da tako protestirajo proti eventualni novi vojni, so popolnoma izmišljene. Disciplina v bolgarski armadi je naravnost vzorna.

Kralj Konstantin odšel v Solun.

ATENE 16. (Kor.) Kralj Konstantin je danes dopoldne odpotoval v Solun.

Ruski konji za Srbijo.

SOFIJA 16. (Izv.) „Mir“ poroča iz Ruščuka, da je dospel tjakaj iz Rusije velik transport konj za Srbijo.

Osmo poglavje.

Izgubljenec.

Lord Templestowe je hitro odpotoval iz Manchesterja v London.

Toda kakor hitro je potoval, vendar pa ni bil zadosti hitre, da bi prehitel brzojavno žico.

Dogodek o sramoti njegovega sina so mu kričali v ušesa, ko je stopil iz vlaka. Ker je brzojavno zaznal svojo vrnitev, ga je pričakoval voz na kolodvoru. Ko je stopil njegov lakaj k njemu, je vprašal:

— Kako je grofici?

— Zelo je bolna, gospod grof — je bil njegov odgovor. — Lord Fourness je pri njej.

Lord Fourness je bil najstarejši grofov sin. Zaradi prirojene bolehnosti je bil čemer, razburljiv človek in je prav poredkoma prihajal v svojo očetovsko hišo.

Bi pa je samo na zunan tako osoren in odbijajoč. Oni, ki so ga poznali natančneje, so znali pripovedovati o marsikaterem plemenitem činu, ki ga je storil na skrivnem. Njegov pokvarjen brat bi bil mogel pričati, da ga je osvobodil iz marsikatero zadrege. O svojem zadnjem lahkomišelnem činu se mu ni upal povedati, ker se je bal, da bi tudi Francisova dobrosrčnost ne bila tako velika, da bi bil zakril ponaredbo menic.

Moral bi bil biti Leonardov pročni drug, toda nenadoma ga je napadla njegova bolezen dva dni pred poroko in ga je onesposobila za potovanje.

Novi angleški poslanik v Carigradu.

LONDON 16. (Izv.) Vlada je imenovala tajnika v zunanjem uradu, Malleta, za poslanika v Carigradu.

Protimladoturško gibanje v Carigradu.

CARIGRAD 16. (Izv.) Sedaj je definitivno dognano, da je šlo pri zaroti, katere žrtev je postal veliki vezir Mahmud Šefket paša, za obširen komplot proti vlad. Zarotniki so hoteli vreči vlado in spraviti s pota vse voditelje mladoturškega komiteja. Policijsko poizvedovanje se neprestano nadaljuje. Mladoturški komite je razvil obširno akcijo, da izsledijo vse sokrivce pri atentatu. Dosedaj je bilo že okoli 400 oseb aretiranih. — Vse jetnišnice so že napolnjene.

PARIZ 16. (Kor.) Danes je bil aretiran sin bivšega velikega vezirja Kiamil paše, Musib. Tudi v Trapecuntu je bilo v zvezi z atentatom aretiranih več oseb. Več aretirancev, med njimi tudi dva turška časnikarja in nekega preiskovalnega sodnika, so odpeljali v Carigrad.

25letni vladarski jubilej cesarja Viljema.

DUNAJ 16. (Kor.) Danes dopoldne je ministrski predsednik grof Stürgkh obiskal nemškega poslanika pl. Tschirskega in mu čestital v imenu vlade povodom 25letnega vladarskega jubileja cesarja Viljema.

BELGRAD 16. (Uradno.) Povodom vladarskega jubileja nemškega cesarja je kralj Peter izrazil svoje čestitke potom ministrskega predsednika Pašića in svojega generalnega adjutanta Dragomira Štefanovića.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 16. (Kor.) Začetkom današnje seje je imel predsednik Beöthy slavnostni govor, v katerem se je spominjal vladarskega jubileja nemškega cesarja, našega ožjega zaveznika in čuvarja evropskega mira in izjavil, da vzbuja današnji dan tudi v Ogrih najgorkejša in najsrečnejša čustva. Zato predlaga, naj se izraz teh čustev ovekoveči v protokolu in potom ministrskega predsednika obvesti o tem jubileju.

Ministrski predsednik grof Tisza je nato izjavil: „Besede zborničnega predsednika odmevajo v srcih vseh Madžarov. Vladar nemškega cesarstva je izkušen pri staž in naljaja opora zveznihi odnošajev. Strinjam se z izjavljani predsednika in priporočam, naj zbornica predlog sprejme.“ Predlog je bil soglasno sprejet.

Zbornični predsednik je nato sporočil, da je izključitveni rok za nekatere opozicijske poslance z današnjim dnem potekel, vsled česar jim je vstop v zbornico zopet dovoljen. Zatem je zbornica rešila celo vrsto manjših predlog, med drugimi novelo k zakonu glede brezplačnega ljudskošolskega pouka.

Prihodnja seja se vrši jutri. Na dnevnem redu je tudi volitev zborničnega podpredsednika in zakonski osnutek glede zapiranja trgovin.

Ležal je poročnega večera še zelo slaboten na divanu, ko je zaslišal klice časniških prodajalcev. Zaslišal je besede „Poroka v Manchesteru“, in se je nalahno posmejaj —

— To mora biti Leova poroka — je zamrmral. — Seveda mora biti o tej slavnosti kaj v časopisju.

Pozvonil je in je ukazal svojemu slugi, naj mu prinese večerne liste.

Povsod je bilo le nekaj vrstic iste vsebine, da je bil Leonard Hastings aretiran v cerkvi zaradi ponaredbe menic.

— Naročite voz — je dejal slugi. — Moram takoj k svoj materi.

Nesrečna vest pa je že pred njegovim prihodom prodrila do palače njegovih staršev. Neki večerni list je prišel v roko grofici, in kakor je tudi ljubila in oboževala svojega sina, je vedela le predobro, da mora ta strašna stvar biti resnična. Ko je prišel Francis v svojo očetovsko hišo, je našel mater v silihi krčih.

— Jaz sem, Francis, ljuba mati — je rekel nežno. — Ne [okaj] tako, pomiri se in govori z menoj.

— Ne more biti res! — je vzdihovala.

— O Francis, reci, da ni res!

— Bojim se, mati, da je vendarle res.

— O moj sin, moj nesrečni sin, kaj stori on!

— V nekem časopisju sem čital, da je pobegnil, mati!

— Pobegnil!

(Dalje.)

Sklep šolskega leta na srednjih šolah.

DUNAJ 16. (Izv.) Ministrsko predsedništvo naznanja, da se na večini srednjih šol zaključijo šolsko leto lahko že dne 5. julija.

Minister Trnka v Pragi.

PRAGA 16. (Kor.) Minister za javna dela dr. Trnka je danes dopoldne obiskal cesarskega namestnika kneza Thuna, nakar si je ogledal različne naprave.

Kraljica Eleonora v Trnovem.

SOFIJA 16. (Kor.) Kraljica Eleonora je odpotovala v Trnovo, da si ogleda posledice potresa.

„Szigetvar“ v Carigradu.

DUNAJ 16. (Kor.) Vojna ladija „Szigetvar“ je dospela dne 15. t. m. v Carigrad.

Princ Nikolaj grški na Dunaju.

DUNAJ 16. (Izv.) Princ Nikolaj grški je došel sredi na potu v Petrograd na Dunaj in se še tekom noči odpeljal naprej.

Narodno delovanje ob Adriji.

Pod tem naslovom priobčuje „Deutsch-österreich. Eisenbahnbeamtenzeitung“ št. 24, z dne 15. junija t. l. sledeči članek:

Narodni preobrat na obalah avstrijske Adrije, ki se vrši polagoma, toda neprestano, dokazuje dejstvo, ki je za nas Nemce izvanrednega pomena. Že od nekdaj je ozemlje našega edinega in najvažnejšega trgovskega pristanišča Trsta vroče naskakovana bojna točka, za katero se Italijani, Nemci in Jugoslovani bore kar najsilneje. Dosedaj je v Trstu preobvladoval italijanski element, tudi že stoji kolos na lončenih nogah in omajuje ga zburkani valovi jugoslovanstva, ki pošilja najbolj izkušene borilce na to torišče. Toda tudi nemško vojsko v Trstu vidno krepi, čeravno ne v tej meri, kakor jugoslovanstvo in le vzhliceno bi bilo pozdraviti, ako bi nemški duh razumel, izrabiti na Primorskem ta boj Lahov in Slovencev za prvenstvo v Trstu, da okrepi in zbere svoje moči za odločilni boj, ki se razvije po padcu Lahov med nami Nemci in Slovani. Edini in močni moramo nato nastopiti proti sovražniku in kar najbolj izrabiti vsako priliko, ki se nam nudi, da izdemo iz tega boja zmagonosni in silni.

In že danes niso slabe naše šance za ta boj! Dasi ravno pripoznavajo uradne številke ljudskega štetja 1910 nemškemu deležu v Trstu le približno 08 procentov, napram onemu srbo-hrvatskega s 04 procenti, so vendar v resnici Nemci v Trstu mnogo številnejši, ker so med kakimi 40.000 inozemcem tisoči Nemcev iz Nemčije, ki za veliko zvišajo oficijelno število 29.000. Italijanski delež se je znižal od 77 na 62% t. j. za 15 od sto in je pri enakih izgubi v letu 1910 usoda laškega nadgospodarstva v Trstu zapečaten. Polem mora na vsak način odločevati Nemštvo in nemška stvar mora zmagati, ako noče iz tega torišča izginiti za vedno. Bodi boj še tako vroč, še tako srdit, vreden je, da se bojuje in dobi, kajti plačilo je edino veliko trgovsko pristanišče naše monarhije, edina pot do morja, do bogastva. Kajti le v prekmorski trgovini more Avstrija zopet zadobiti to, kar je v milijonih izgubila vsled balkanskih zapletov, ker je trgovina našega prejšnjega odjavnega ozemlja, balkanskih držav in bližnjega orijenta za dolgo časa oslabela deloma radi prej omenjenih vojnih zapletov in na drugi strani, ker nam bodo tudi tam nenaklonjeni Slovani pripravljali vsakovrstne težkoče v trgovsko-političnem oziru.

V vztrajnem in tudi že uspešnem delu deluje za narodno stvar „Nemški narodni svet za Kranjsko in Primorsko“. Vestnoga morajo podpirati člani „Nemškega avstrijskega društva železniških uradnikov“, ki že samine pripadajo narodnemu svetu, kajti za nas železničarje, državne kakor južne železničarje, je posest te prometne in trgovske točke največje važnosti. Ako imamo enkrat takaj gospodarstvo v rokah, zamoremo zariniti zagozo v Slovanstvo od več strani in korak za korakom zopet pridobiti tla, kakor smo jih izgubili, na Kranjskem in Primorskem in enkrat v doglednem času zopet vzpostaviti edino posest Nemštva in racionalnega nasprotnika morda popolnoma izpodrinili iz naših lepih alpskih dežel.

Zato krepko v boj proti slovanskemu sovražniku, na najvztrajnejšo podporo vseh Nemcev v zaledju moramo računati! Bojevanje bo sicer težko in dolgo, kajti premagati je treba zelo divjega in neustrašnega sovražnika, toda zmaga botudilepa in plačilo bo veliko: Nemška pot do nemške trgovske metropole ob modri sinji Adriji.

Prišla je k nam v nemško glavno in stolno mesto, da nam razkaže svoja bogastva, svojo razkošnost, da nas vzpodbudi,

da jo zaslabimo in pridobimo! Sledimo njenemu klicu in polščimo si nekdanjo dedščino nemškega dela, nemške pridnosti, ki nam jih je nekoč izrgala slovanska požrešnost in laška premoči! Stremimo, snubimo in bojujmo se, da se zopet kmalu uveljavijo nemška beseda in nemško delo na vlažnih valovih naše lepe, smejoče se Adrije!

Tako torej glasilo nemških železniških uradnikov. Priobčili smo ta članek v celoti, da se vendar enkrat odpro oči tistim našim ljudem, ki še vedno nočejo verjeti, da prihaja germanizacija k nam v veliki meri po železnici, ki nočejo verjeti, da je v nemškem uradništvu in to še prav posebno v nemškem železniškem uradništvu veličanska nevarnost za najodličnejše naše narodne postojanke. Tu so nemški železniški uradniki povedali popolnoma jasno, da se smatrajo za pionirje Germanstva, da so naravnost izvrševalni organi ukazov in ukrepov nemških „volkarov“, da so oni prvi gradilci onega zloglasnega vsenemškega mostu od Belta do Adrije, po kateri segajo Nemci z nenasišnim poželenjem. Priobčili smo ta članek v celoti, da se vendar enkrat vzdrzimo tisti, katerih sveta dolžnost je, da varujejo in branijo našo narodno posest in se odločno zoperstavijo tej germanski požrešnosti. Pozor torej na nemško železniško uradništvo in njegovo germanizatorično delovanje in najresnejše odpore proti njemu, če hočemo obvarovati, kar je našega.

Slovensko časopisje prosimo, da ponatisne ta članek in pouči o njem v svojo javnost.

Glavna letošnja skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro.

(Izv. poročilo.)

Zatem je družbini blagajnik g. Julij Miran prečital blagajniško poročilo, iz katerega izhaja, da je imela Družba v lanskem letu K 225 983 02 dohodkov. Podružnice so doprinesle K 20 383 21, družbina podjetja K 25 618 81, narodni blagdan K 10 512 59; potom časopisov je došlo vodstvu K 13 297 9; darovi, došli direktno K 68 212 90, vlada je izplačala K 70 000 za vzdrževanje šol v Cresu, Malem Lošnju in Pulj. Celokupno družbino imetje je iznašalo koncem leta 1911 K 335 006 61. V letu 1912 se je svota povišala za kron 19 872 62.

To poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem.

G. Kazimir Jelušič je v imenu nadzorstvenega sveta sporočil, da so družbini računi v popolnem redu, ter je predlagal, da se vodstvu za leto 1912. podeli absolutorij, blagajniku pa izreče zahvalo za njegov trud. Skupščina je sprejela ta predlog z odobravanjem.

Slednjič se je profesor Spinčić zahvalil skupščinarjem na pazljivosti, s katero so poslušali razna poročila in je zaključil skupščino.

Popoldne je bil javen sestanek na prostoru skupščine. Poslanec Spinčić se je ljubeznivo kretal med narodom ter sprejemal njegove želje, pritožbe, predloge. Potem je otvoril sestanek z govorom, v katerem je opisoval težave narodnega dela sploh. Sem že star poslanec — je rekel — in dobro vem, kako težko je bilo v začetku, v onih prvih letih. Sedaj se je pomoglo našemu narodu v marsičem, a bo in mora biti še bolje, ako bo med nami sloga in dela. Govornik je pokazal tista občinska zastopstva, ki ne gredo poslanecem na roko in jim včasih delajo celo nepravice. Mi smo mnogo tisočev iztisnili iz vlade v zboljanje razmer, kakor n. pr. javnih del in podobnega po Istri. Ali mnoge občine niso hotele prav vložiti tega denarja. Na nas je zato, da čim več občin iztržemo iz sovražnih rok, a naše da poverimo vrednim ljudem.

Za Spinčićem je govoril prof. Belanič iz Pazina. Omenjal je narodu silno krivico, ki je izpostavljen, ker plačuje težke davke v denarju in krvi, dočim se mu kratijo najenostavnejše pravice. Hrvatje in Hrvatska niso sužnji nikomur, niti niso bili od nikogar osvojeni s silo orožja. Ko govorimo o Hrvatski, ne smemo misliti samo na oni kos zemlje preko mosta na Sušaku. To so samo ostanki Hrvatske, ker tudi ta naša Istria in Dalmacija sta dela vse Hrvatske. Ta Hrvatska je imela nekdanje svoje vladarje, svojo vojsko. Ali prišli so črni dnevi. Pojavil se je v Evropi silni Turčin in Hrvatje so smatrali tedaj, da bo bolje, če se združijo z drugimi in pod krono Habsburžanov, da se močnejše upro Turčinu. In uprli so se junaški. Ali med tem so jih zaslužili — novi Turki. Z božjo pomočjo in z našo slogo se rešimo tudi teh Turkov. Narod naj zaupa v samega sebe in naj ničesar ne pričakuje od zgoraj, ker od tam gori nam pride le ono, kar izsilimo mi se svojo slogo!

Prof. F. Novljan iz Pazina je kaj lepo govoril narodu. Uzda se use i u svoje kluse! Le v slogi med kmetom in učenejmi našimi ljudmi je naša rešitev. Govornik je lepo tomalčil, kaj more naš kmet in kaj ga čaka. Naj se ta naš kmet izobražuje, naj se uči, naj brani in umno obdelava svojo

zemljo; gospoda pa naj se bližajo našemu človeku, naj bodo žnjim v neprestani zvezi ter naj razumejo njegovo dušo! Potem pojde vse dobro. Tudi najboljši oficir ne more nič brez dobre vojske. Istotako pa ne more pomoči tudi najboljša vojska, ako nima dobrih oficirjev. Kmet je najboljši temelj naroda. Z zavednimi kmeti bomo delali čudeza za naš narod. Nikdar se ne smemo zanašati, da nam pomorejo oni od zgoraj. Ako tudi kaj store za nas pretvezno dobrovoljno, delajo to v resnici le radi lastnih in za svoje lastne interese, ne pa iz ljubezni do našega naroda. S svojim delom, se svojo slogo prisilimo mogočniki, da odnehajo. Na narodnem polju je dela za vse, za kmete in za gospodo, za moške in ženske. — Da, tudi žene nam morajo pomagati, ker njim je poverjena vzgoja naše dece, bodočih narodnih borilcev.

Ker se ni nikdo več oglašil za besedo, je posl. Spinčić zaključil ta sestanek ob 5 popoldne.

Lep dan smo preživel v zdravem podnebnju našega Kršana. Takih dnevov ostavljajo ugodne spomine v srcih udeležencev. Sedaj pa na delo: spominjajmo se često naše Družbe, da nam bo mogla čez leto dni nuditi se več narodni užitek, a ta bo tem večji, čim večji bodo Družbini dohodki, čim iskreneje bo rodoljubje naše.

(Zvršetek).

Za občinske volitve.

Pozor volilci I. razreda v III. okoličanskem volilnem okraju!

Za volitev dne 23. t. m. so določena za zgornjo okolico tri volišča: Prosek za Prosek, Kontovelj in Sv. Križ; Opčine za Opčine, Trebče in Bane; Bazovica za Bazovico, Gropado in Padriče.

Legitimacije, ki so jih dobili volilci, so v mnogih slučajih zgrešene: zapisano je krivo volišče. Nekateri volilci s Proseka imajo zapisano v legitimaciji kot volišče — Opčine, na drugi strani pa volilci z Opčin in Trebč pa Prosek namesto Opčin.

Mestni magistrat je opozorjen na to pomoto in bo sporazumno z namestništvom izdal objavo in poduk, da imajo biti pripušteni k volitvam volilci na volišču za to določenem, kakor zgoraj, četudi je v legitimaciji po pomoti navedeno drugo volišče.

Nekatere legitimacije smo dali že uradno popraviti. Naj vsak volilec svojo legitimacijo takoj pogleda, in če ima navedeno krivo volišče, naj legitimacijo takoj prinese v našo volilno centralo, da se mu preskrbi poprava legitimacije.

Domače vesti.

Kupovanje glasov. Med laškimi liberalci kroži laž, da so Slovenci za zadnje občinske volitve kupovali in drago plačevali glasove. Drugače na morejo zmanjšati naših velikih uspehov nego na ta način, da hočejo oblatiti naše poštenje. Ne! Ravno poštenost in uzorna moralna so najtrdnjši temelji, na katerih stoji naša stranka. Vsi tržaški volilci so priče, da mi nismo kupili niti enega glasu in z indignacijo odbijamo take brezstidne lažljive očitke.

Da pa bo javnost znala, kdo je kupoval glasove, bomo navedli le slučaj, da je prišel v našo volilno centralo gospod Jakob Gams, vpokojenec, stanujoč v ulici Sv. Ivana št. 6 ter pripovedoval, da je prišel k njemu kamoraj Josip Catalan, stanujoč v ulici Sv. Ivana št. 12, ter mu ponujal 20 K (dvajset kron) za legitimacijo, če mu jo proda. G. Gamsu je tudi znano, da se je ta kamoraj na debelo pečal s tem poslom.

Tudi je prišla v našo volilno centralo neka narodna gospa, ki je vsa razburjena pripovedovala, da je prišel k njej poznan kamoraj, ki je zahteval legitimacijo njenega moža, zavednega Slovence, ter ji ponujal 50 kron zanjo, pokazavši ji pri tem poln šop papirnatega denarja.

Javnost naj sedaj sodi, kdo je kupoval glasove. Če ne bodo zadostovali ti vzgledi, bomo postregli še, da bode naše ljudstvo zvedelo, da tista banditska kamora, ki je ob ljudskem štetju hotela požreti 20000 Slovencev, še vedno razvija svoje „pošteno“ delovanje, zlasti ob času volitev.

Sl. predsedstvo deželne sodnije si dovoljuje mo najuljudnejše vprašati, zakaj se v zadnjem času „izrazilo“ slovenskim strankam pošiljajo povabila ali vprašalne pole v italijanskem jeziku. Opozorjamo namreč, da če smo do sedaj zadovoljni s tem, da smo take spise v nam neumljivem jeziku vračali, si bomo od sedaj naprej dovolili, da jih bomo pošiljali s potrebnimi komentarjem naravnost na ministrstvo. Mislimo, da je slovenski jezik za enkrat še vedno deželni jezik.

Germanizacija na južnem kolodvoru. Izvedeli smo skoraj neverjetno vest, na kakšen način hočejo na tržaškem južnem kolodvoru zopet zadati jezikovni enakopravnosti slovensčine zopet krepak udarec. V par dneh se izpremeni namreč osebe pri osebnih blagajnah, in kakor je stvar že popolnoma gotova, pride prav k oni blagajni, kjer je največ prometa, neki uradnik, trd Nemec, ki ne razume niti besedice slovenske. Ta človek naj potem občuje s tisoči in

tisoči slovenskih potnikov, ki imajo neoporečno pravico, da občujejo z železniškimi uslužbenci v svojem slovenskem materinem jeziku!

Je pač res začel pihati nekam čuden veter na južnem kolodvoru, odkar načelniku je tamkaj gospod Kralaz; toda bodisi kakor že hoče, in bodi načelnik na južnem kolodvoru Peter in Pavel, naša pravica je, da nameščenci južne železnice na kolodvoru v Trstu govorijo z nami v našem jeziku, in da je naravnost najhujša žalitev našega slovenskega naroda v Trstu, da se nameščajo na naših tudi slovenskih tržaških tleh po železniški upravi uradniki, ki ne umejo našega jezika.

Zahtevamo torej kar najodločnejše od gospoda načelnika na južnem kolodvoru, da nemudoma poskrbi za to, da se omenjeni nemški uradnik, ki nima potrebne jezikovne kvalifikacije za službo pri osebnih blagajnah, ne namesti pri tako važni osebnih blagajni, pač pa uradnik, ki je poponoma zmožen, slovensčine, ki je v Trstu deželni jezik. Obenem zagotavljamo gospodu načelniku, da v slučaju, ako bi nemudoma ne ukrenil, kar zahtevamo v imenu našega naroda v Trstu, da bomo že znali najti pot do naše pravice. Če bo to gospodu načelniku ljubo ali ne, bodi potem pač njegova stvar! Izjavljamo pa najodločnejše, da si na tak način ne damo in ne bomo dajali biti s pestjo v obraz!

Zapomnimo si to! Kakor znano, je hotela kamora odjesti finančnim stražnikom volilno pravico, češ, da so militarizirani. Dejstvo je, da se je naše vodstvo z vso silo uprlo temu poskušnemu atentatu na to politično pravo finančnih stražnikov. Glasom došlih nam poročil so finančni stražniki, v kolikor so slovensko narodno zavedni, v III. volilnem okraju, kjer se je bil najhujši boj med našo stranko in kamoro, vsi glasovali za naša kandidata. Drugi pa, posebno pa nemški, so glasovali za kamoro. Ako bi bili Nemci postavili svoje kandidate, ne bi se toliko zamerili nemškim, ali nemškimi vplivom podrejenim fin. stražnikom, da glasujejo s svojimi soplemenjaki. Ali da glasujejo proti nam, ki smo se borili za njihovo volilno pravico in se imajo le nam zahvaliti, da jim je ta pravica ostala ohranjena, in pa za njih, ki so jih hoteli oropati te pravice: to je črna grde nelojalnosti in črne nevalečnosti, posebno še tudi zato, ko se je naš državni poslanec vsikdar rad potezal za vsak njihov interes.

To si treba dobro zapomniti.

Češki socijalni demokratje napram aktualnim političnim vprašanjem. Češki socijalni demokrat dr. Soukup je v pogovoru z nekim češkim novinarjem tako-le označil stališče češke socijalne demokracije napram drugim češkim strankam:

Kakor razredna stranka ne more socijalna demokracija, stopati v kombinacije z drugimi strankami, ki se protivijo spremembi sedanjega družabnega reda ne le v političnem, ampak tudi v gospodarskem pogledu. Samo o sebi umevno pa je, da v vseh skupnih vprašanjih, tičočih se šole, jezika in oblasti, v kulturnih vprašanjih in v stvarih jezikovne in narodne enakopravnosti, socijalna demokracija, kakor doslej, stori vse, kar je v njeni moči, da omogoči izvedenje teh principov.

Nadalje je podal dr. Soukup važno izjavo, da bi po ustanovitvi enotnega češkega kluba politične razmere postale enostavnejše in to pomenjalo izvajanje političnih zapovedi politične pameti. Dokler se meščanske stranke ne zavedo, da politična situacija nikakor ne sme biti cilj za se in vsaka opozicija mora v svojih konsekvencah pomenjati boj za moč v državi, doslej ni resno misliti na to, da bo politika čeških meščanskih strank prišla do primerne vpliva v tej državi, na katero smo navezani z vso svojo narodno in politično ekzistenzo.

Končno se je dr. Soukup izrekel za parlamentarno vlado, izšlo iz volje trdne parlamentarne večine, v kateri bi bili udeleženi vsi narodi države in ki bi pomenjala koncentracijo vseh večinskih strank v njej zastopanih narodov.

Tako govorijo češki socijalni demokratje: Ob vsej zvestobi do načel lastne stranke so trezni, stvarni, lojalni, nasproti drugimišljenikom, in pa — pošten! Niti ene besede ni tu tistih strupenih podtikanj in sumničenj, kakor jih čitamo često na našem jugu ob vsaki priliki, pa naj so namenjeni narodnih strank še tako čisti.

Cvetični dan. Sestanek dam, ki bi blagohotno sedelevale pri cvetličnem dnevu, se bo vršil v sredo, dne 18. t. m. in ne danes, v torek, kot je bilo to pomotoma javljeno.

Samomor ali umor. Santo Železnika, 29letnega tečaka, sta našla brata Karis sredi v ulici dell'Istria, s težko rano v srcu. Ranjenca so prenesli v bolnišnico, kjer so mu zašili srce. Njegovo stanje je smrtonosno. Ne ve se še, ali gre tu za samomor ali umor.

Podružnica CMD v Bazovici bo imela svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom dne 21. t. m. ob 8 zvečer v prostoru Gospodarskega društva. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društvene vesti.

Sentjakovski „Sokol“. Ustanovni občni zbor St. Jakobskega Sokola se vrši danes 17. t. m. ob 8.30 zvečer v dvorani Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Pripravljali odbor.

Pevsko društvo „Trst“. Danes ob 8 zvečer pevska vaja za mešani zbor. Z ozirom na to, da se vrši dne 22. t. m. V. redni občni zbor in po običnem zboru skupni izlet, se prosi polnoštevilne udeležbe.

Člani kolesarskega društva „Balkan“ so vabljeni, da se gotovo udeležijo seje dne 17. t. m., ker gre za važen pogovor in je tudi zadnji dan vpisovanja k dirki za primorsko prvenstvo, ki se bo vršila v nedeljo točno ob eni popoldne iz Trsta v Gorico k slavnosti kolesarskega društva „Danica“.

Vabljeni so vsi člani, da se udeležijo v nedeljo dirke in pomagajo pri dirki.

Porotno sodišče.

Ubojstvo pri sv. Jakobu.

Naši bralci, zlasti oni pri Sv. Jakobu, se gotovo še živo spominjajo onega žalostnega dogodka pred kinematografom „Music Hall Mondial“ v ul. dell' Istria, ki je tedaj razburil vso našo javnost, ker se je tudi izrabljati proti Slovincem, češ, da je umoril Slovenec Italijana iz narodnega sovraštva. Včeraj se je vršila porotna razprava v tej zadevi pred tukajšnjim porotnim sodiščem. Naval občinstva k razpravi je bil naravnost velikanski in tudi spodaj na ulici so stale cele gručice ljudstva, ki niso mogle k razpravi, ker je bila galerija v porotni dvorani že prenapolnjena.

Razpravi je predsedoval predsednik dež. sodišča vlt. Milovčič, prisodnika pa sta bila dež. sod. svenik Pistoni in sodnik dr. Luccardi; obtožbo je zastopal drž. pravnik dr. Marinex, zasebnega udeleženca dr. Robba, obtoženca pa dr. Mandić. Kot psihijatriška izvedenca sta navzoča dr. Xidias in dr. Veronese.

Izrečani so bili sledeči porotniki: Ceh Anton, Ferfolja Anton, Godnik Friderik, Jatro Jurij, Klun Ivan, Markičević Jurij, Naberger Anton, Pecchiar Avgustin, Stegü France, Topić Anton in Vodopivec Josip.

Po zapirski porotnikov je prečital zapisnikar

obtožnico,

ki izvaža, da sta prišla dne 14. aprila t. l. nekako okrog trideset na 10 zvečer mimo kinematografa „Music Hall Mondial“ na Istrski cesti pri Sv. Jakobu dva mladeniča, ki sta se mimogrede zaletela ob tamkaj stoječega vabnika omenjega kinematografa, Leonarda Cassano, ki ju je opomnil, naj se vedeta dostojneje. Onadva sta šla par korakov dalje, pa sta se vrnili, nakar se je začel prepir med vsemi tremi. Ker se mu je eden od obeh dveh popolnoma približal, ga je Cassano odrinil z rokama in si nato z desnico segel v nedro. V tem se je približal k njemu drugi od obeh dveh in ga z vso silo udaril z nožem, ki ga je imel v desni roki, po prsih, nakar sta oba stekla. Cassano se je prijel za prsi in kliče „vigilachi“ (sloveži) stopil v kinematograf, kjer pa se je takoj zgrudil na tla in v par minutah umrl. Zadet je bil z nožem v srce. Poklicani zdravnik je mogel konstatirati smrt.

Preiskava je dognala, da sta bila ona dva mladeniča neki Jakob Hriščak in pa Anton Nardin. Hriščak je iz početka tajil, pozneje pa je priznal čin in se je izgovarjal, da je bil tedaj — bil je ravno vojaški nabor — pijan. Izgovarjal se je tudi, da je storil svoje dejanje v samoodrambi, kar pa zanikajo priče, ki so videle, da je Cassano držal tedaj roke popolnoma mirno sklenjene.

Z ozirom na to, je državno pravdnštvo dvignilo proti Jakobu Hriščaku, rojenemu v Trstu l. 1891., obtožbo zaradi hudodelstva zavratnega umora.

Zasliševanje obtoženca.

Obtoženi Hriščak je pri razpravi priznal svoje dejanje. Pripovedoval je, da sta tisti večer prišla od Sv. Ane, hotela v mesto. Ko sta prišla mimo kinematografa, jima je Cassano ponudil spored, ki ga pa nista hotela vzeti, nakar ju je naglal z „vigilachi“ (sloveži). Kaj se je zgodilo pozneje se ne spominja, ve le toliko, da je udaril Cassana, toda kako in kaj, ne ve. Nož je menda potem vrget proč in zdi se mu, da se je tudi sam zgrudil na tla. Potem sta šla z Nardinom v več gostilen, v kavarno in v neko razpito hišo v Starem mestu. Poudarjal je, da ga je tedaj pograbila tako velika nervoznost, da se ni čisto nič zavedal, kaj dela. Zanikal je, da bi bil povedal preiskovalnemu sodniku, da je videl Cassana, kako je segel v nedrije, in je vsled tega mislil, da išče kako orožje. Glede na svojo bolezen je izjavil, da postane kar naenkrat silno nervozen in se potem zgrudi na tla. Od vojakov da so ga odpustili, ker je napravil razne neumnosti, ko ga je prišla bolezen. Kako in kaj, ne ve, češ da so mu le drugi vojaši pripovedovali potem. Prav tako mu je tudi o dogodku

pred kinematografom povedal še le Nardin, kako je bilo. Ko mu je drugi dan opoldne Nardin povedal, da je Cassano mrtev, mu ni mogel verjeti. Na zelo natančno vprašanja prepovednikova, ali je bil pijan ali ne, ne zna povedati, ali je bil ali ne.

Zanikal je nadalje, da bi se bila domnila z Nardinom, da bosta vse tajila, če pride stvar na dan. Povedal je, da je dobil isti dan od bolniške blagajne izplačano podpora 30 ali 35 K.

Na ponovno vprašanje, če se spominja, kaj je delal pri vojakih, ko ga je napadla bolezen, je zopet poudarjal, da se ne spominja čisto nič, kar je izrecno konstatiral izvedenec dr. Xidias.

Zasliševanje prič.

Kot prva priča je bil zaslišan obtoženčev tovariš Anton Nardin, ki je bil navzoč pri ubojstvu. Državni pravdnik se je protivil zapirski te priče, češ da je Nardin osumljen sokrivde. Sodni dvor pa ni ugodil temu predlogu in je sklenil, da se priča zapriše, nakar je drž. pravdnik prijavil ničnostno pritožbo. Nardin je izpovedal, da sta prišla z obtožencem isti večer od Sv. Ane, potem v mesto. Pred kinematografom jima je Cassano ponudil spored, ki ga pa nista hotela vzeti, nakar ju je vabnik začel zmerjati z „vigilachi“ (sloveži) in „porchi de ščavi“. Proklel jima je tudi mater in očeta. Vsled tega tega sta se vrnili, ko sta napravila že par korakov od njega, in tedaj je vabnik segel v nedrije, kakor bi hotel poiskati kako orožje, nakar ga je Hriščak udaril po prsih. Priča je mislil, da ga je udaril le s pestjo, videl pa je, da je vabnik zakrvel in se prijel z roko za prsi, in slišal je tudi besede „vigilacheria de ščavi“ in „ščaveria“. Nato sta oba stekla. Drugi dan opoldne mu je Hriščak rekel, ko mu je priča povedal, da je Cassano mrtev: „Glej, kaj se stori, če se izpije kozarec vina“. In rekel mu je tudi, da je treba tajiti, da nista bila tedaj na Istrski cesti.

Pripovedoval je potem, da sta pila v več gostilnah vsega skupaj kakih 12 piv in sta bila pijana, Hriščak bolj nego priča. Hriščak je celo škripal z zobmi.

Na vprašanje državnega pravdnika, kako to, da ni povedal v preiskavi, da ju je Cassano žalil s psovkami „vigilacheria de ščavi“ in da jima je proklel očeta in mater, je odgovoril, da ju je Cassano res tako zmerjal. Dr. Robba: Paj kaj ste vi, Slovenec ali Italijan?

Priča: Tega sam ne vem.

Odločno je priča zanikal, da bi bil tedaj še kdo drugi tamkaj na cesti in bil slišal, kaj je Cassano kričal. Prav tako je tudi zanikal, da bi bil povedal neki prostitutki v ulici Beccherie, da je Hriščak zabodel Cassana.

Druga priča, neki Valerij Galigini spoznal natančno niti obtoženca niti Nardina. Povedal je, da je bil tedaj pri kinematografu in je videl, da sta se dva človeka zaletela v vabnika, ki jima je rekel, naj se vedeta dostojneje, nakar je manjši od njih stopil proti Cassanu, ga udaril in stekel. Drugi je še gledal nekaj časa vabnika, potem pa tudi stekel. Priča Nardin, konfrontiran z Galigijem, je odločno zanikal, da bi bil kdo tedaj še tamkaj in mogel slišati, kaj se je govorilo. Galigi pa je prav tako izključil, da bi bil Cassano zmerjal onadva s ščavi in da bi jima kiel očeta in mater.

Priča Tereza Srpak, prostitutka, ni pristopila, ker je glasom poročila tukajšnje bolnišnice včeraj porodila. Sporazumno s strankami se je prečitala njena pismena izpovedba, iz katere izhaja, da je obtoženčev prijatelj Anton Nardin, ko je pri njej spal po krvavem dogodku, priznal, da je obtoženec z nožem ubil nekega Italijana.

Priča Viljem Ceselin je pod prisego potrdil, da je pokojni Cassano opravljal svojo službo pred kinematografom, ko ga je obtoženec brez vsacega povoda ranil z nožem. Pokojnik je zavpil: „Kaj sem vama storil zalega?“ Obtoženec je na to pobegnul.

Priča inž. Evgen Maurich je povedal o pokojniku, da je bil vzoren, miren in priden fant. Hotel ga je celo imenovati za ravnatelja svojega kinematografa.

Julija Demartino in Angela Cassano, sestra, oziroma mati umorjenega Cassana sta ob splošnem sočutju, kajake dejali, da je njima pokojnik od svoje plače od kron 21 na teden, dajal kron 18.

Branitelj dr. Mandić je nato predlagal, naj se zasliši priča Marko Knežič, ki je od svojega okna opazoval ves prizor in je tudi predložil sodnemu dvoru načrt kraja, kjer se je izvršil tragični čin. Konečno je predlagal, naj se zaslišijo priče Hriščak Ivan in Jožef Hriščak ter Paškval Nardin o okolnosti, da obtoženec trpi na padavici.

Sodni dvor je odklonil braniteljeve predloge češ, da je dejanski stan itak dovoljno pojasnjen.

Nato je predsednik prekinil razpravo, ki se je potem nadaljevala ob 5.30 zvečer.

Izvedensko mnenje.

Ko je predsednik zopet otvoril razpravo, sta podala psihijatriška izvedenca dr. Xidias in dr. Veronese svoje izvedensko mnenje,

sira. Priporočam trgovcem in gostilničarjem naprej, kakor gorgonzola, ementalški, ovčji. Priporoča se vdani

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. dr. Wiljema Benedikta, Bad Gastein

zdravnika v zdravilišču.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

V odgovor na Vaše vprašanje maja leta 1911. Vam prav rad poročam, da sem rabil Vaš znan izdelek železnato klna-vino Serravallo prav rad in večkrat ravno tako v moji privatni praksi, kakor tudi v moji družini, ker on mi je služil v navedenih slučajih kar najboljše in predvsem radi prijetnega okusa, vsled česar ga uživajo bolniki kakor tudi otroci prav radi,

Bad Gastein, 3. junija 1911.

Dr. Wiljem Benedikt.

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON
št. 1085.

TRST
ul. della Zonta št. 7. I.
1903

Josip Visnovic

Zaloga ulica Dante Alighieri št. 3.

Peki in slaščičarji!

Lopate male in velike, lopate v obliki vesla, vedno na izbero. Zajamčena kakovost. **Cena od 4--6 kron.**

Prodajalnica ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjeta) **Corso št. 36.**

Bogati izbor slatane, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja stare zlato in tudi srebro s novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, slatane, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Anton Žerjal - Trst

priporoča svoje

trgovine jestvin

ulica Commerciale 18, s podružnico ulica Istria 66. (Čarbola zgornja). — Prodaja se žito, oves, koruza in raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

Pristno brnsko sukno

pomladna in poletna sezona 1913.

Odrezek 3'10 m dolg za kompl. moško obl. { 1 odrezek 7 kron
1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
(suknja, telovnik, hlače) 1 odrezek 17 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 20 kron

Odrezek za črno salonsko obleko 20 K kakor tudi blago za površnike, turistovske lodne, svil. kamgarne, blago za damске obleke itd. pošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna, najbolj znana tovarniška zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročujejo sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke cene. Velik izbor. Uporaba, pazljiva postrežba tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu

Alojzij Povh

slovenski

urar in zlatar

V TRSTU

ulica del Rivo št. 26

(na trgu pri Sv. Jakobu)

REVMATIZEM, PROTIN, ISCHIAS. Rimske toplice v Tržiču.

Sezona od 15. majnika do srede oktobra. 40° slo-vite blatne kopelji z naravnim tržičkim „fangom“, masaža, elektroterapija. Uspešno proti protinu, ischias, kroničnemu in mišičnemu revmatizmu, posledicam kostoloma, poškodbam, vsem eksudatom, ženskim boleznim itd. itd. Toplo podnebje, ob morju. V kopališkem posloju izborna stanovanja in postrežba. Zmerne cene. Interurbani telefon št. 26. Voz na postaji in pri ladjah. Prospekte razpošilja ravnateljstvo J. M. Gräf.

PETROCAPTOL

odpravlja prhljaj, zabranjuje izpadanje las, pospešuje rast las ter jih napravi svetle in voljne. Prodaja se v dobrih lekarnah in drogerijah po K 120 steklenica.

Koncesionirani zobotehnik

ALEKS. LUKEŠ

Trst, ulica Nuova 13.

Sprejema: od 9-12 in od 2-5.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8-9 in 2-3 in specialista za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11-1 in 7-7.

Ljudska urarna

BOGOMIL PINO

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

(nasproti cerkvi sv. Antona novega)

Bogat izbor

ur, verižic, ovrtnih

verižic, uhanov, pr-

stanov, zapestnic itd.

Konkurenčne cene.

Zaloga izdelanih oblek

Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, suknj, površnikov vseh kakovosti. Specialiteta v veznji. — Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE! in proti takojšnjemu plačilu. Cene zmerne.

Adolf Kostoris

Trst, ulica S. Giovanni št. 16, I. nad.

zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II.

!! Pozor! Skladišče se nahaja v I. nad. !!

Velika zaloga vsakovrstnega parmezana l.a po K 2.30 in sir in vsakovrstne slanine.

J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.

glasom katerega je obtoženec odgovoren za svoje dejanje. Ni bil pijan in je vedel, kaj dela, ter je imel možnost, da bi se bil premagal.

Nato se je med zdravnikom in brani teljem vnela dolga debata o podanem izve denstem mnenju, tekom katere je branitelj stavljal zdravnikoma več vprašanj.

Po prečitanih nekaterih sodnih spisov je potem predsednik zaključil dokazilno po stopanje in je sodni dvor stavljal porotnikom sledeča

vprašanja.

Glavno vprašanje na zavrtni umor, po tem za slučaj zanikanja glavnega vprašanja eventualno vprašanje na uboj, dodatno vprašanje, ali je storil obtoženec svoje dejanje v popolni zmedenosti, v kateri se ni zavedal svojega dejanja, drugo dodatno vprašanje (za slučaj zanikanja prvega dodatnega vprašanja), ali je storil svoje dejanje v polni pijanosti, zadobljeni brez zločinskega namena in končno drugo eventualno vprašanje za slučaj zanikanja prvega dodatnega vprašanja: ali je obtoženec kriv, da je storil očitano dejanje v pijanosti, zadobljeni brez zločinskega namena.

Nato je govoril

državni pravdnik,

ki je orisal porotnikom vso grozoto po ob tožencu storjenega čina. Izjavil je, da noče preiravati, temveč da lahko reče, da še ni imel v svoji praksi tako brutalnega slučaja. Porotniki naj potrdijo glavno vprašanje in zanikajo vsa ostala, kajti obtoženec je pre mišljeno pripravil ob življenju pokojnika iz mišnje in maščevalnosti.

Zastopnik zasebnega udeleženca se je priključil izvajanjem državnega pravdnika.

Branitelj dr. Mandić

je govoril nad poldrugo uro. Izrekal je so čutje sorodnikom blagega pokojnika. Toda — je rekel — sočutje do pokojnika nas ne sme zapeljati v omalovaževanje osebe živega obtoženca, ki je izvršil zares grd čin. Toda, ali ga pa je izvršil premišljeno, zave dajoč se svojega čina?

Branitelj je tu obširno razpravljaj o psihijatriškem mnenju in prišel do zaključka, da iz hudomušnosti vendar nihče ne ubija človeka. Ali je obtoženec vedel, kaj dela — v tem slučaju spada v kategorijo hudodel cev po rojstvu, ki niso odgovorni za svoja dejanja — ali pa se svojega dejanja ni za vedal, in v tem slučaju tudi ne more biti odgovoren. Branitelj je končno izjavil, da prepušča porotnikom, naj obsodijo obtoženca zaradi uboja. Kar zahteva od njih, je, da zanikajo umor in pristavek, da je obtoženec ravnal zavrtno.

Po repliki državnega pravdnika in branitelja je podal predsednik obširen resumé, nakar so se porotniki umaknili v posveto valnico in so po četrturnem posvetovanju podali sledeči

pravorek:

Glavno vprašanje na umor so zanikali z 8 „ne“ proti 4 „da“ izključujoč zavrtni način. Potrdili so eventualno vprašanje na uboj z 12 „da“, zanikali pa oboje dodatni vprašanja z 13 „ne“, vsled česar je odpadlo drugo eventualno vprašanje.

Državni pravdnik je predlagal nato ka zen po zakonu in priporočal upoštevanje olajševalnih okolišnosti velikega razburjenja in nekaznovanosti, branitelj pa obtoženčovo mladost, bolehnost — obtoženec je pada vičen —, zanemarjeno vzgojo in delstvo, da mora skrbeti za staro mater in blaznega očeta.

Predsednik je nato po daljšem posveto vanju razglasil

razsodbo,

po kateri se Jakob Hriščak obsoja na štiri leta težke ječe, poostrene s postom ob vsaki obletnici uboja; vsteje se mu preiskovalni zapor.

Obtoženec si je pridržal tridnevni pri tožni rok.

Nar. del. organizacija.

Skupina parketnih stavcev sklicuje za četrtek ob 7.30 svečer javen shod v dru štvnih prostorih NDO, ul. sv. Frančiška št. 2.

Zveza jugoslovanskih pekovskih po močnikov. V četrtek ob 10 dopoldne za upni sestanek v društvenih prostorih.

Deželni odbor NDO. Ker že parkrat ni bilo seje in so na dnevnem redu važne točke, so naprošeni odborniki in namestniki,

1. se seje, ki bo jutri, v sredo ob 8 zvečer gotovo udeležje.

Zveza jug. lesnih delavcev. Danes ob 8 zvečer odborova seja.

Zidarska skupina jutri važna odbo rova seja.

Godbeni odsek NDO. V četrtek po vaji sestanek.

Mesečno zborovanje postiljonov. V soboto, ob 9 zvečer je imela v konsumnem društvu v Rojani svoje redno mesečno zborovanje skupina postiljonov. Na sestanku sta govorila strokovni tajnik Mrak in drž. poslanec dr. Rybář. Poročala sta o akciji za poddržavljenje postiljonov. Strokovni tajnik Mrak je prečital tozadevno spomenico, ki se vpošlje trgovinskemu ministarstvu. Spomenica in v njej navedena resolucija postiljonov je bila ob splošnem navdušenju soglasno sprejeta.

G. dr. Rybář je postiljonom priporočal, naj bodo v gibanju, ki so ga zapričeli, tudi vztrajni in složni, kajti le v vztrajnosti in složnosti bodo naposled zmagali. Slovenski poslanci bodo storili svojo dolžnost, ampak tudi oni, postiljoni naj store svojo dolžnost s krepkim delom za organizacijo.

Na sestanku so se razpravljale tudi še nekatere druge važne zadeve, tako n. pr. vprašanje bolniškega zavarovanja. Postiljoni bi radi vstopili v slovensko bolniško bla gajno, toda ravnatelj g. Dolenc, g. Ozioni jim dela razne sitnosti in jih zlasti farba s tem, da jim ne preostane pripoveduje, da so že državni uslužbenci in da kot taki nimajo pravice, sami odločiti, kje da bodo proti boleznim zavarovani.

Strokovno tajništvo NDO bo storilo po trebne korake, da bo teh Ozionijevih neum nosti enkrat konec in da se bodo postiljoni svobodno lahko pridružili slovenski bolniški blagajni. — G. Ozioni postiljone tudi dru gače na vse mogoče načine sekira in šika alira.

Tov. Mrak je postiljone pozval, da naj vsak tak slučaj nemudoma naznanijo strokov nemu tajništvu naše organizacije, ki bo že vse potrebno ukrenilo, da se ošabnemu Do lenčevemu direktorju nekoliko prestržeje peroti. Med drugim se g. Ozioni tudi pri vsaki priliki zaletava v našo organizacijo in postiljone na vse mogoče načine slepi, da bi jih odvrnil od nje.

Verujemo, da bi bilo g. Ozioniju po godu, da postiljoni ne bi bili organizirani in da bi lahko počel z njimi, kar bi hotel. Am pak svetujemo mu prav prijateljsko, da nas pusti lepo pri miru, ker bomo sicer druge strune napeli. Po pravici je tov. Mrak po vdarjal, da je NDO že marsikatega mo gočnega gospoda ugnala, pa bo, ako bo treba tudi g. Ozionija še manire naučila. G. Ozioni naj si zapomni, da je on radi postil jonov tu, ne pa postiljoni radi njega!

Ob kakih 10 in pol je tov. predsednik zborovanje zaključil in postiljoni so se na vdušeno razšli.

Zidarska skupina NDO priredi dne 6. julija vrtno veselico pri Tirolcu. Slavna družba so ponovno naprosena, da vzamejo to v vednost.

Veselica NDO v Barkovljah. Dne 22. t. m. priredi „Nar. del. organizacija“ veselico v prostorih „Narodnega doma“ v Barkovljah. Spored bo zanimiv. Odhod bo izpred „Narodnega doma“ v Trstu z godbo na čelu. — Vse kaže, da bo ta izlet, spojen z veselico, zanimiv in za baven.

Vesti iz Istre.

Iz Osmo. V nedeljski številki smo ja vilil po opombi, da bo veselica našega pev sko-bralnega društva „Domovina“ dne 6. junija. Ta prireditev bo 6. julija, kar naj izvole vzeti na znanje bratska društva, ki nameravajo sodelovati in ki naj to javijo društvenemu odboru vsaj do 29. t. m.

Zahvala.

Za štirimesečno zavarovanje mojega so proga, gospoda Frana Kögl, umrlega dne 22. svečana 1913, izplačala mi je „Nižeavstrijska deželna zavarovalna družba na življenje in rente na Dunaju“, zavarovalni znesek K 2000 popolnoma in takoj, za kar se ji javno za hvaljujem.

Trst, 27. aprila 1913.

Agnes Kögl.

Restavracija „Alla bella Trieste“

(Karel in Veronika Tusehak)

ulica Molin grande št. 4 (Ljudski vrt).

Vedno mrzla in topla jedila. — Dobri obedi in večerje. — Dunajska kuhinja. — Izborna štajerska, istrska vina, teran. — Razna vina v steklenicah. — Prvo vrstno puntigamsko pivo iz soda. — Zmerne cene. Skrbna postrežba. — Vsako soboto ob 8 zvečer koncert na citre.

Avtoriziran elektrotehniški mehanik

Vittorio Ban

Trst, ulica delle Poste št. 9.

--- Telefon šte. 362/VIII. ---

PREVZEMAJO SE INSTALACIJE

električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovo dov.

Bogata zaloga svetilk in mrežic najboljših znamk.

Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. — Poseben oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

PARNA pralnica, barvarnica

čistilnica na suho

ALBIN BOEGAN

ulica Farneto šte. 9, Trst.

Ženske, moške in otroške obleke, toalete, uniforme, prevleka pohištva, preproge, kožuho vina, perje, rokavice itd. itd. se barvajo in čistijo na suh način najnatančneje in naj skrbneje po najnižjih cenah v centrali ul. Farneto šte. 9 in tržaških podružnicah ulica dell'Istria št. 12 in ulica Belvedere št. 49 ter v podružnici v Gorici, ulica del Testro št. 14.

Mali oglasi

Prodajo se vrata, okna, stopnjice, omival niki, ograje itd., ulica Piccardi št. 18. 977

Ljudska kuhinja v delavskem središču, obsto ječa 10 let, se proda zaradi boleznj za 1200 K. Pojasnila: Collarsich, kavarna Corso. 100

Skladišče ob morskem obrežju, pripravno za katerokoli obrt, se odstoji proti dobri odškodnini. Pojasnila: Collarsich, kavarna Corso. 100

Stanovanje z 1 in 2 sobama z vodo v kuhinji; 2 skladišči in delavnica ali garaža se odda, ul. Amerigo Vespucci št. 8 (Sv. Ja kob). 1098

Odda se meblirana soba za dve osebi s porabo kuhinje, v stanovanju je voda in plin, ul. Mad. nnina 13, I. vrata 4. 987

Hiša skoro nova s 5 prostori, 400 klastrov zem ljišča, 2 vodnjaka, 5 minut od žel postaje Vrde, proda se za 18.000 na račun 10.000 kron. Naslov pri Edinosti pod št. 1301. 101

Nižeavstrijska deželna zavarovalnica išče agente Pisati Trst, poštni preda št. 392. 1338

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel „Pri zlatem Jelenu“ v Gorici. Cene zmerne. 1252

Odda se takoj soba z 2 posteljama pri slo venski družini, ul. Barriera vecchia št. 22, IV. na desno. 1311

Urarna in zlatarna v Trstu, ul. Sette fontane št. 10. Po najnižjih cenah se popravljajo ure in zlati predmeti. Popravilja se budimiki z garancijo po A. I., Caio Squadrani.

Meblirana soba se odda. Škorklja-Gardero li št. 312, II. 22. 1341

Prodajalna zelenjave in drugih drobnin se takoj proda, prosa starnarine do avgusta, cena nizka. Naslov pove ineratni odde ek pod št. 1342. 1342

Franjo Stančič

Trst - ulica Media št. 17 - Trst

priporoča svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga

katera je vedno oskrbljena sa svežim in prvovrstnim blagom.

Nova zaloga

šip, posodja in kuhinjskih potrebščin

Trst, Istrska cesta (Via dell'Istria) šte. 67.

Namešča osebno stekla in brezplačno.

Velika izbor za gostilne in krčme. Cene zmerne.

Prva slovenska mirodilnica v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO. Zaloga bary, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v origi nalnih posodah in drugo.

ZALOGA OBUVALA

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. G. Carducci 27.

Podružnica: ulica Riborgo št. 28.

Velika izbor mo šk in ženskih čevljev. Poprave se izvršujejo to čno in sol dno po zmernih cenah

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specijalist za popraviljanje roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti. mažil za pepelne dele in se so buji kekarrenos.

Pomladansko zdravljenje

je najbolje s kričistilnim „čajem iz tisočroč“. Obenem je to tudi izborno sredstvo proti ščipanju v želodec, hemoroidom itd. itd. Zavoj za 12 dni z navodilom za eno krono se dobva edinole v odlikovani ležarni „Al due Mori“ dr. A. Praxmarerja Voliki trg, mestna palača. Telefon 337. Če se pošlje K 110, se odpošilja po pošti z obratno pošto poštino prosto. VARNITE SE PONAREDEB!

TVRDKA

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST

je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev

bickljev in pridevkov z mehanično delav nico vred iz ulice Ponterosso šte. 4

v ulico Campanile šte. 19.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo, na menice, na zastave in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.

Rentni davek plačuje zavrd sam. Vloga se lahko po eno krono. Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Trst, piazza Caserma šte. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Telefon šte. 952.

Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vlamu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjovješko pivo (niš glavobola). Zmerne cene.

Restavracija - Hôtel Balkan (: Piazza : Caserma)